

## اعلامیه مربوط به مصنونیت مکاتب

تأثیر درگیری‌های مسلحانه بر تعلیم و تربیت، سبب ایجاد چالش‌های بزرگ بشردوستانه، توسعه‌ای و اجتماعی می‌گردد. مکاتب و دانشگاه‌ها در سراسر جهان بمبارد، گلوله‌باران و سوزانده می‌شوند و کودکان، دانش‌آموزان، آموزگاران و استادان کشته، مجروح، اختطاف یا به‌صورت خود سرانه بازداشت می‌شوند. تأسیسات تعلیمی توسط افراد مسلح مربوط به جوانب درگیر در منازعات مسلحانه به حیث قرارگاه‌ها و مراکز بازداشت استفاده می‌گردند. این گونه اعمال، شاگردان و کارمندان مراکز تعلیمی را متضرر کرده، و نیز تعداد زیادی از کودکان و شاگردان را از حق دسترسی به تعلیم و تربیت محروم کرده و جامعه را از تأسیسات و نهادهای که آینده آنها در آن ساخته می‌شود، محروم می‌سازد. در اکثر کشورها، مخاصمات مسلحانه نه تنها سبب ویرانی ساختمان مکاتب می‌شود؛ بلکه امیدها و آرزوهای تمام کودکان یک نسل را نیز از بین می‌برد.

حمله بر مراکز تعلیم و تربیت، شامل خشونت علیه تأسیسات آموزشی، شاگردان و کارمندان این نهاد می‌گردد. حمله‌ها و تهدید به حمله می‌تواند سبب وارد آوردن ضرر شدید و دوامدار به افراد و جامعه شده و دستیابی به تعلیم و تربیت را کاهش دهد. همچنین، فعالیت تأسیسات تعلیمی ممکن است متوقف گردد، یا کارمندان و شاگردان این نهادها به‌خاطر ترس از مصنونیت جان‌شان از آموزش باز بمانند. حملات بر مکاتب و دانشگاه‌ها به‌منظور اعمال تعصب و محرومیت استفاده می‌گردد. یعنی اعمال تبعیض جنسیتی بیشتر. به‌طور نمونه، از طریق جلوگیری از تعلیم و تربیت دختران، ایجاد جنگ بین مردم خاص، محدودکردن تنوع فرهنگی و انکار آزادی علمی یا آکادمیک و حقوق انجمن‌ها. استفاده از تأسیسات و امکانات آموزشی برای اهداف نظامی سبب افزایش خطر احتمالی استخدام و استفاده از کودکان توسط قوای نظامی گردیده و یا ممکن است، به این منجر شود که کودکان و جوانان در معرض سؤاستفاده‌ها و بهره‌برداری‌های جنسی قرار گیرند. به‌طور مشخص، این کار احتمال حمله بر مراکز تعلیمی را نیز افزایش میدهد.

در مقابل، تعلیم و تربیت می‌تواند کودکان و جوانان را از مرگ، جراحت و بهره‌برداری محافظت نماید. تعلیم و تربیت اثرات روانی جنگ مسلحانه را از طریق ارائه فعالیت روزمره کاهش داده و رابطه آنرا با سایر خدمات حیاتی برقرار می‌سازد. تعلیم و تربیتی که «نسبت به جنگ و منازعه حساس است» در جهت کمک به جنگ استفاده نشده، بلکه در راه صلح و آرامش مورد استفاده قرار می‌گیرد. تعلیم و تربیت برای توسعه و دسترسی کامل انسان به حقوق و آزادی‌های طبیعی‌اش یک امر بنیادی و اساسی می‌باشد. ما بیشترین تلاش را خواهیم کرد تا مراکز آموزشی، محلات مصنون و آرام باشند.

ما از اقدامات کشورها در راستای توسعه و حمایت از حق دسترسی به تعلیم و تسهیل ادامه آموزش در شرایطی که جنگ‌های مسلحانه جریان دارد استقبال می‌کنیم. ادامه تعلیم و تربیت می‌تواند معلومات صحی مربوط به حفظ زندگی و نیز مشورت‌های مربوط به خطرات احتمالی مشخص در جوامع مواجه با مخاصمات مسلحانه را فراهم نماید.

ما از کار شورای امنیت سازمان ملل در خصوص کودکان و منازعات مسلحانه ستایش کرده و اهمیت میکانیزم نظارت و گزارش‌دهی تخطی‌های شدید علیه کودکان در جنگ‌های مسلحانه را درک می‌نماییم. ما بر اهمیت قطعنامه‌های 1998 (2011) و 2143 (2014) شورای امنیت تأکید می‌کنیم. در این قطعنامه‌ها از تمام طرف‌های دخیل در مخاصمات مسلحانه مصرانه خواسته شده است تا از اعمالی که مانع دسترسی کودکان به آموزش می‌گردد، خودداری کنند. کشورهای عضو را نیز تشویق می‌نمایم تا در جهت جلوگیری نیروهای نظامی و گروه‌های مسلح غیر دولتی که بر خلاف قوانین نافذ بین‌المللی از مکاتب استفاده نظامی می‌نمایند، تدابیر مشخص اتخاذ کنند.

ما همچنین از تهیه «رهنمودهای حفاظت مکاتب و دانشگاه‌ها از استفاده نظامی در هنگام جنگ‌های مسلحانه» استقبال می‌کنیم. این رهنمودها از نگاه حقوقی غیر الزامی و داوطلبانه می‌باشند و در قانون بین‌الملل فعلی کدام تأثیر ندارد. این رهنمودها بر مبنای روش‌های خوب موجود طرح شده و هدف آن فراهم کردن رهنمودی می‌باشد که سبب کاهش بیشتر تأثیرات جنگ‌های مسلحانه بر آموزش گردد. ما از تلاش‌هایی که در راستای پخش و انتشار این رهنمودها صورت گرفته و زمینه تطبیق آنها را در میان نیروهای مسلح، گروه‌های مسلح و سایر اشخاص مربوطه توسعه می‌دهد، قدردانی می‌کنیم.

ما در هر حالت، بر اهمیت احترام کامل به قانون نافذ بین‌المللی و ضرورت قبول وظایف و تعهدات مربوط به پایان دادن به مصونیت تأکید می‌داریم.

ما با تصدیق حق دسترسی به تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه تفاهم، تحمل و دوستی میان تمام ملت‌ها با عزم قوی بر تقویت راه‌های حفظ عملی غیر نظامیان حین جنگ‌های مسلحانه، به ویژه کودکان و جوانان، و با تعهد بر کار جمعی در راستای داشتن مکاتب مصئون برای همه، «رهنمودهای حفاظت مکاتب و دانشگاه‌ها از استفاده نظامی در هنگام جنگ‌های مسلحانه» را امضاء می‌کنیم و تأکید می‌داریم که:

- از رهنمودها استفاده کرده و تا حدی که ممکن و مناسب است، آنها را در پالیسی‌های داخلی و چهارچوب عملیاتی شامل می‌سازیم.
- حداکثر تلاش خواهیم کرد تا در سطح ملی درباره حمله بر تأسیسات و مراکز آموزشی، قربانیان این گونه حملات، و استفاده نظامی از مکاتب و دانشگاه‌ها حین جنگ‌های مسلحانه از طریق میکانیزم‌های فعلی، نظارت و گزارش‌دهی، اطلاعات قابل اعتبار را جمع‌آوری نماییم، و جمع‌آوری این اطلاعات را تسهیل کنیم و با قربانیان به شیوه غیر تبعیض‌آمیز کمک و همکاری کنیم.
- درباره اتهامات مبنی بر نقض قوانین نافذ ملی و بین‌المللی تحقیق می‌کنیم و در جاییکه لازم باشد، عاملان آنرا طوریکه ضرورت است تحت تعقیب عدلی قرار می‌دهیم.
- شیوه‌های «حساس با منازعه» را در سیستم تعلیم و تربیت اتخاذ و آن را به سویه برنامه‌های بشردوستانه و انکشاف بین‌المللی و ملی رشد و توسعه می‌دهیم.
- در صدد هستیم تا ادامه آموزش حین جنگ‌های مسلحانه را حتمی ساخته، از ترمیم و ایجاد دوباره تأسیسات تعلیمی حمایت کرده و در صورت امکان، همکاری‌ها و مساعدت‌های بین‌المللی

را برای برنامه‌های که در راستای جلوگیری یا مقابله با حملات بر مراکز آموزشی به شمول تطبیق این اعلامیه فراهم و تسهیل کنیم.

- از تلاش‌های شورای امنیت سازمان ملل درباره کودکان و جنگ‌های مسلحانه و نیز از تلاش‌های نماینده خاص منشی عمومی برای کودکان و جنگ‌های مسلحانه و سایر ارگان‌ها، نهادها و مؤسسات مربوط سازمان ملل حمایت می‌کنیم.
- به‌منظور بررسی تطبیق این اعلامیه و استفاده از رهنمودها، جلسات منظم را با دعوت از سازمان‌های بین‌المللی و جامعه مدنی دایر خواهیم کرد.